

Tagasiside kokkuvõte e-kursuse kvaliteedimärgi taotlusvoorus osalenud taotlejatelt

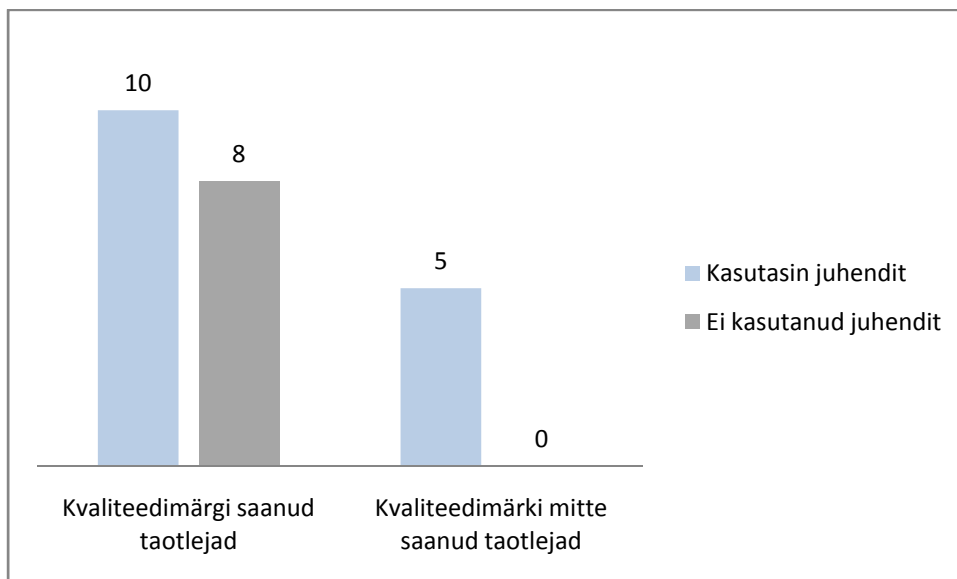
1. Vastajate arv

23 (100% kvaliteedimärgi saanud taotlejatest; 45,5% kvaliteedimärki mitte saanud taotlejatest)

2. Missuguste näitajate hindamine kursuse juures oli Sinu arvates enesehinnangu vormi täitmisel ebaoluline või võimatu?

Kvaliteedinõue	Mitu korda mainitud	Juhendi kasutamine	
		Jah	Ei
21. Kursust testitakse enne reaalses õppeprotsessis kasutamist	4	2	2
5. Kursuse ainekava/aineprogramm toetub õppeasutuse nõuetele	4	3	1
11. Tehnoloogilised vahendid toetavad eesmärgi saavutamist	3	3	0
22. Kursuse läbiviija täidab erinevaid rolle (tehniline, organisatoorne, sotsiaalne ja pedagoogiline) või kasutab selleks täiendavat abi	3	1	2
23. Kursuse läbiviimisel jälgitakse (planeeritud) ajakava	3	3	
27. Kursuse käigus tehakse märkmeid kursuse edasise parendamise eesmärgil	3	2	1
3. Kursuse eelised võrreldes analoogselt e-õpet mittekasutava kursusega on põhjendatud	3	2	1
15. Väljatöötatud õppematerjalid vastavad õppematerjalide loomise headele tavadele	2	2	0
19. Õpikeskkonna kasutamine ei nõua eraldi tasulise lisatarkvara soetamist	2	2	0
7. Kursuse õppetegevused ja hindamise põhimõtted vastavad kursuse eesmärkidele	2	2	0
1. Kursus vastab sihtrühma vajadustele ja võimalustele	1	0	1
10. E-kursuse kontseptsioon on läbi mõeldud	1	0	1
14. Õppesisu esitamiseks kasutatakse erinevaid meediume (nt. tekst, pildid, animatsioonid, audio, video jm)	1	1	0
16. Kursuse materjalide edastamisviis vastab õppijate vajadustele ja tehnilistele võimalustele	1	1	0
18. On olemas põhjalik õpijuhised	1	1	
20. Õpitulemused edastatakse õppijatele privaatset	1	1	0
24. Toetatakse õppija aktiivset osalemist õppeprotsessis (omavahelist suhtlemist, õpikogukondade teket jne)	1	1	0
25. Toetatakse õpioskuste kujunemist (õppijaid suunatakse õpitu reflekteerimisele, aja planeerimisoskuste kujundamisele jne)	1	1	0
26. Õppijatele antakse kursuse jooksul tagasisidet tema tugevate ja nõrkade külgede kohta antud kursusel ning üldisest edenemisest.	1	1	0
29. Õppijate antud tagasisidet arvestatakse kursuse edasise arendamise käigus.	1	1	0

3. Kas kasutasid tugimaterjalina kvaliteetse e-kursuse loomise juhendit?

Kommentaariid juhendi kohta:

- Juhendit jälgides sain kursuse reaalses elus toimivaks
- Materjal oli väga mahukas, sellega peaks tegelema enne kursuse loomist
- Sirvisin läbi, aga suurt kasu sest ei tundnud. Enim tundsin kursuse koostamisel puudust konkreetsetest tehnilistest näpunäidetest keerulisemate IT- lahenduste jaoks (nt videoloengud jms). Üldisem kontseptuaalne jutt on suuresti iseenesest mõistetav.
- Kavatsen kasutada seda järgmise kahe uue kursuse loomiseks.
- Olen seda varem vaadanud. Nüüd konkreetselt ei kasutanud.
- Koostas kursuse 2006. Aastal. Ise olin eelnevalt läbinud mõne e-kursuse. Proovisin ilma juhendita hakkama saada, kui tekkis ületamatu takistus, siis abistas haridustehnoloog.
- Kvaliteedijuhend on suhteliselt üldine ning annab vaba mänguruumi. Tundub, et kursust on hinnatud rangemate jäigemate põhimõtete alusel, lubamata mingeid erinevusi. Kas näiteks õpijuhendid ei võiks olla erinevad? Kas nad on tõesti peavad olema kõik täpselt ühe vormi järele?

4. Mis oli Sinu arvates hästi?

- Sain väärtuslikke teadmisi ja kogemusi.
- Kõik toimis. Ja tänu sellele, et sain hindajatelt põhjaliku tagasiside ankeedi, selgus, et üks hindaja oli hinnanud vale kursust. Viga sai aga parandatud kähku.
- Ka see on hea, et žürii töö on protokollitud ja avalikustatud.
- Meeldis, et sain tagasisidet nii kursuse positiivsete kui ka negatiivsete külgede kohta
- Kuna kursus oli teist korda kvaliteedimärgi taotlusvoorus, oli hästi see, et sain eelmise tagasiside põhjal palju asju ilmselt paremaks muuta ja täiendada. Ise jäin peale viimistlust lõpptulemusega väga rahule.
- Enesehinnangu vorm sundis kursust veelkord kriitilise pilguga üle vaatama, sellest oli kasu.
- Positiivne on, et õpilastepoolne tagasiside on samuti hindamisprotsessi lülitatud.

- Hea on see, et õppeasutuse juhtkond pidi andma omapoolse hinnangu - selletõttu sai ka juhtkond aimu, millega on tegemist (meie teaduskonnas on e-õpe alles lapsekingades).
- Tagasiside oli vahetu ja konstruktiivne.
- Kvaliteedimärgi kontseptsioon hästi välja töötatud.
- Taotlusvooru läbiviimine oli arusaadav.
- See, et ma oma kursuse üldse esitasin on väga hästi, sest mulle antud tagasiside motiveerib ja suunab järgnevaid kursusi looma paremini.
- Erinevate vormid täitmine ei olnud õnneks ajamahukas. Ka on minu arvates tehniliselt hästi läbi mõeldud.
- Kogu tagasiside oli positiivne.
- Kvaliteedikursi väljakuulutamise ja info selle kohta.

5. Mis on Sinu jaoks e-kursuse kvaliteedimärgi taotlemise protsessis kõige väärtuslikum?

- Tagasiside ja soovitused (12)
- Kvaliteedimärk (3)
- Julguse ja enesekindluse lisandumine (2)
- Raamatupoe kinkekaart (1)
- Enesehinnangu läbiviimine (1)
- Tunnustus tehtud töö eest (1)
- E-kursusi loovate inimeste ühendamine (1)
- Täiendav motivatsioon (1)
- Hindamiskriteerium haridusjuhtidele (1)
- Et kvaliteeti parendatakse võimalikult paljudes e-kursustes (1)
- Teadmine, et tehtud töö ei ole asjata (1)
- Süvendatud mõtlemine kursuse arendamisele ülikoolikursusena (1)

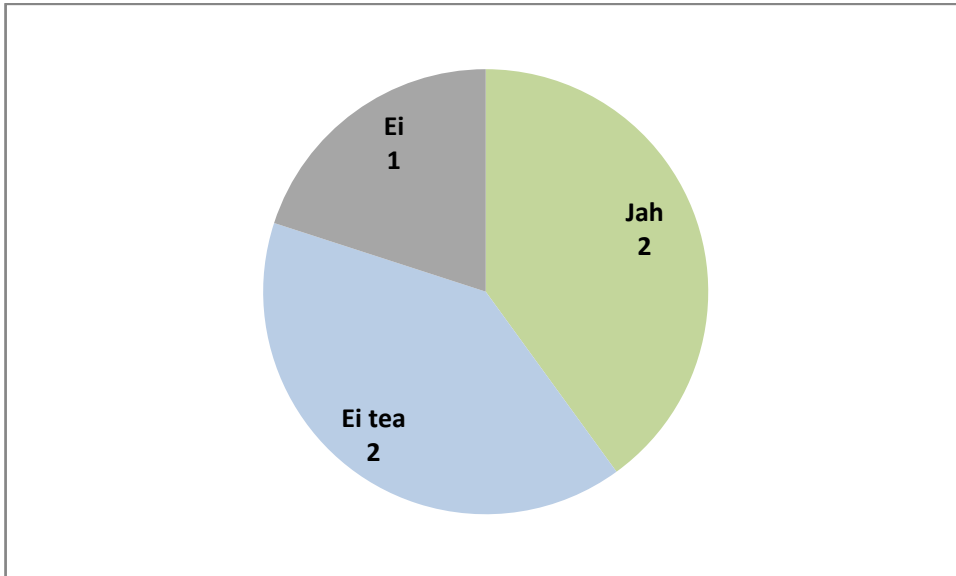
6. Kas hindajatelt laekunud tagasiside oli sulle praktiliselt kasulik (küsitud vaid kvaliteedimärki mitte saanud taotlejatel)?

Kõik 5 küsimusele vastanut vastas „jah“.

Kommentaariid:

- Alati on kasu, kuigi kasu oleks olnud suurem, kui oleks selgitatud täpsemalt, mida siis ikka oodata (koos viidetega vastavatele pikematele seletustele, mis siis on oodatav)
- Sain kinnitust oma arvamusel, et pp esitlused peaksid olema kujundatud ühtlaselt, et kursusest paremat muljet jätta.
- Nagu eelpool kirjutanud, jätab hindajate tagasiside mulje, et kõik on hinnatud kutsekooli kursuse nõuete seisukohalt. Kuid seal leidub ka punkte, mida saab arvestada kursuse arendamisel.
- Igasugune tagasiside annab ülevaate olemasolevast ja edaspidiseks häid mõtteid.

7. Kas plaanid kursusele parenduste sisseviimise järel taas e-kursuse kvaliteedimärki taotleda? (küsitud vaid kvaliteedimärki mitte saanud taotlejatelt)

Kommentaariid:

- Tehes saadud tagasiside järgi väikesed parandused, on kvaliteedimärki taas võimalik taotleda.
- Loodan, et e-kursuste kvaliteedimärgi hindamine areneb eestikesksest ja kutsekoolikesksest kitsast protsessist Euroopa Liidu ja maailma parimate ülikoolide avaramate suuremate dimensioonidega erinevate paradigmadega tasandile.

8. Mida on vaja Sinu arvates kvaliteedimärgi väljaandmise protsessis tingimata muuta? Miks?

- Kõik toimis, ei oska midagi head pakkuda.
- Protsess oli arusaadav ja korrektne, nii et parandusettepanekuid ei ole.
- Ei oska midagi välja pakkuda, kõik oli ju kena.
- Ei oska öelda. Ei oska kommenteerida, sest ei ole kursis väljaandmise protsessiga. Ei oska resoluutselt mingit muutust pakkuda.
- Tingimata ei ole vaja midagi muuta.
- Ei oska öelda, kõik tundub okei olevat. Minu arvates pole midagi vaja muuta. Taotlemise tingimused on arusaadavad. Peab ka e-kursuse viima täielikku vastavusse nende tingimustega.

Ettepanekud:

- Arvan, et igat konkursile laekuvat kursust võiks hinnata ka vähemalt üks vastava eriala ekspert (välja toodud 3 korral).
- Kindlasti tuleks valida õigeid inimesi hindama, tean, et see on raske, aga loodetavasti ei juhtu enam nii nagu minu kursuse hindamisega juhtus (*Marit: tekkis konflikt hindajaga, kuna hindaja pidas ennast asjaajamise valdkonna eksperdiks*).

- Võib olla tuleks eristada 100% ja mingil määral ka auditoorset õpet kasutatavaid kursusi?
- Võtta kasutusele e-kursuste kategooriad.
- Küsitakse tudengite hinnangut, mille peab andma ülikool. Tudengite hinnangud peaksid selguma alternatiivina ka e-kursuste enda küsitlusest.
- Peaks olema võimalus taotleda märki ka veel käivitamata kursustele, et esmakasutajad ei oleks katsejäänesteks.
- Teavitada sellest protsessist ka juhtkonda - see muudaks nende leiget suhtumist ja looks tingimused e-õppe väärtustamisele ja hoogustamisele.
- Kuna õppejõud on enamjagu tagasihoidlikud, siis võiksid ka kõrvalseisjad anda soovitusi ja teha ettepanekuid kvaliteedimärgi taotlemiseks (haridustehnoloogid, instituudi juht, õppijad jt).
- Kõrgkooli kursuse puhul võiks kursust hinnata kõrgkooli inimene ja kutsekooli puhul kutsekooli inimene.
- Selgemalt sõnastada kvaliteedinõuetest tulenevad arusaamad (nt õpijuhise kohta) ja võib-olla peaks hindajad mõne asja mitteleidmisel pigem kursuse looja poole pöörduma, et see saaks kiiresti vastates selgitada või oma kursust kohe täiendada - vahest on mõni pisiasi.
- Kvaliteedimärgi andmisel on vaja eraldi blokina hinnata ülikoolide kursusi ja kutsekoolide (koolide) kursusi. Ülikooliharidus erineb (peabki erineb) kutsekoolide ja koolide haridusest. Ülikoolihariduses on teised paradigmad, suuremad dimensioonid, suurem abstraktsus, akadeemiline vabadus, kui seda on kutsekoolide (koolide) kursuste puhul. Ei saa hinnata ülikoolide ja kutsekoolide kursusi ühtemoodi nõ ühe labidaga. Praegusel hindamisel jääb mulje, et ülikooli kursust on püütud hinnata kutsekoolide nõuete järele. Näiteks minu kursusel on kursuse eesmärgid ametlikult tunnustatud ja need on ka ÖIS-is. Eesmärgid vastavad ülikooli kursuste eesmärkidele ja kajastavad Euroopa Liidus üldtunnustatud põhimõtteid. Hindaja kirjutab aga, et eesmärgid on ebaselged. Järelikult on hindaja neid vaadanud kutsekooli kursuse eesmärkide seisukohalt. Võin lisada, et need eesmärgid on siiani olnud kõikidele, (ka õppijatele) selged, hindaja on esimene inimene, kellele need on ebaselged. Täpsustan ka seda, et ülikooli kursust on hinnanud praegu kõik kutsekoolide haridustehnoloogid. Siit jääbki mulje, et nad on püüdnud ülikooli kursust suruda kutsekooli kursuse raamidesse ning pole arvestatud ülikoolipedagoogika erinevust kutsekoolide omast. Ülikoolis pole ka rangeid nõudeid sihtrühma kohta, ei tehta sihtrühma uuringuid, nagu see võib olla koolides. Õppija ajakava pole ka ülikoolis nii konkretiseeritud kõikide kohta ühtemoodi. Kaasaja ülikoolides on õppijatele individuaalne lähenemisviis. Ülikoolihariduses küsitavad ka testide kasutamised. On seisukohti, et testide kasutamine muudab õppija mõtlemise testikeskseks ja ei anna õppija mõtlemisele neid vabamaid suuremaid dimensioone, mida peab ülikooliharidus andma. On seisukohti, et ülikoolis ei tohi õppija mõtlemist 'kinni panna' näiteks testidega. Soovitan rohkem tutvuda ülikoolipedagoogikaga, kus ei ole kõik surutud jäikadesse rangetesse raamidesse, nagu seda on koolide puhul. Moodle keskkonna rakendamise kohta kõrghariduses on tehtud maailmas palju teaduslikke töid, mis kinnitavad Moodle keskkonna efektiivsust ülikoolihariduses. Soovitan nendega tutvuda. Mul endal oli võimalus 2008 aastal viibida Manchesteri Ülikoolis konverentsil, kus esitasin ettekande ja on publitseeritud artikkel: Siirak, V. (2008). Moodle e-learning environment- an effective tool for a development of a learning culture. Hazards XX

process safety and environmental protection Harnessing knowledge- Challenging complacency (290 - 296). Rugby, United Kingdom: Institution of Chemical Engineers
Soovitan tutvuda e-kursuste kvaliteedimärgi hindamisega teistes ülikoolides nt Soomes, USA-s jne ning võtta neist parimat eeskuju.

- **Hindamiskomisjoni liikmed võiksid kursusel sees käia oma kasutajanimedega.** Nii oleks korrektsem ja näitaks austust kursuse autori(te) vastu. Praegusel kvaliteedimärgi hindamisel näiteks käisid minu kursusel sees mitmel korral Marit Dremljuga (kasutajanimi: e-kursuse kvaliteedimärgi hindaja) ja vähemal korral Kristi Kadaja (kasutajanimi HindajaHindaja). Kuna meiliaadressid on nähtavad, siis sai näha, et need olid Marit ja Kristi. Nende tegevused kursusel on ka jälgitavad. Kursuse hinnangule on aga alla kirjutanud hoopiski Viive Karusion, Mall Vainola ja Margit Konno (kõik kutsekoolide haridustehnoloogid). Pole mingeid märke, et nemad oleksid kursusel sees käinud. Praeguse asjade seisuga jääb mulje, et kursusel on kõige rohkem sees käinud üks inimene (Marit), kelle hinnangule on teised formaalselt oma allkirja pannud. Sellise mulje vältimiseks olekski parem, et kõik hindajad käiksid sees oma kasutajanimedega. Salatsemiseks pole siin mingeid põhjusi. See on juriidilise korrektsuse huvides, kuna praegu Viive, Mall ja Margit ei saa millegagi tõestada, et nad kursusel sees käisid.
- **Kui kursusel on mitteavanevaid linke, siis tuleks need edaspidi konkretiseerida.** Milline link ja mis päeval ei avanenud? Näiteks oma kursusel kontrollisin kogu aeg linke, need avanesid. Kursuse hindaja hinnang on paljasõnaline: On mitteavanevaid linke. Teiseks teavad kõik IT-ga kursis olevad inimesed, et mõni link võib näiteks täna avaneda, homme aga mitte, kui on lehekülje uuendamine, serveri vahetus või muud sarnast. Seetõttu oleks korrektsem konkretiseerida mitteavanevad lingid ja nende vaatamise aeg hindaja poolt.
- Hindajad soovivad, et materjalid avaneksid erinevates akendes. Samal ajal aga soovitab kvaliteedijuhend, et kursuse materjalid peavad olema õppijatele võimalikult lihtsalt avanevad. On teada, et mõned arvutid võivad olla nii seadistatud, et seal aknaid avada ei tohi. Sellisel juhul, kui järgin täpselt hindaja soovitusi, et materjalid avaneksid erinevates akendes, ma ei saa garanteerida kvaliteedijuhendi soovitusi materjalide võimalikult kerge kättesaadavuse kohta õppijatele. Näiteks mõni teine haridustehnoloog võib neid aknaid hoopiski seetõttu puudusena hinnata. Seda nõuet akende kohta tuleks sügavamalt läbi mõelda.
- Vastan allpoololevale küsimusele: missuguste näitajate hindamine kursuse juures oli Sinu arvates enesehinnangu vormi täitmisel ebaoluline või võimatu? Selliseid küsimusi polnud. Kõikide 29 küsimuse puhul tuleks edaspidi arvestada, et vastused (lahendused) nendele on ülikoolide ja kutsekoolide (koolide) kursuste puhul erinevad.

9. Lisakommentaarid

- Väga tore oli teada saada teiste asjatundjate arvamust.
- Oleksin tahtnud vastata, et kõige suurem väärtus asja juures on juhi/kollektiivi toetus, aga pean piirduma sellega, et **haridustehnoloogide tubli toetus ja instituudi kahtlev suhtumine** (milleks selline märk kasulik on - ta ei anna ju midagi ja peale selle nõuab aega igasuguste taotluste täitmiseks).